

Dostępność Plus

Roczne sprawozdanie z działalności Rady Dostępności

na podstawie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (art. 13 ust. 2 pkt. 7) (dalej: ustawa).

I. Posiedzenia Rady Dostępności

W 2022 roku odbyły się trzy posiedzenia Rady Dostępności: 20 stycznia, 18 maja oraz 17 października.

Jedno spotkanie odbyło się w pełni w formie zdalnej (za pośrednictwem platformy Zoom), pozostałe dwa w formie hybrydowej tj. jednocześnie zdalnie (za pośrednictwem platformy Zoom) i stacjonarnie (w siedzibie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (MFIPR)).

VI posiedzenie Rady Dostępności – 20 stycznia 2022 r.

- VI posiedzenie Rady Dostępności było pierwszym posiedzeniem w 2022 r. Odbyło się w formule zdalnej i wzięło w nim udział 43 członków Rady Dostępności, zaproszonych gości i obserwatorów.

Podczas posiedzenia zaprezentowano:

- ✓ informacje na temat bieżącego stanu wdrażania Programu Dostępność Plus (prezentacja MFIPR),
- ✓ działania realizowane w obszarze Konkurencyjność Programu Dostępność Plus, a w tym efekty inicjatyw podejmowanych w projektach: „Rzeczy są dla ludzi”, „Innowacje jako poligon dostępności”, „Dobry pomysł”, „Centra Wiedzy Projektowania Uniwersalnego”, „Targi dostępności”, „Marka dostępność” (prezentacje podmiotów koordynujących Działania w ww. obszarze tj. MFIPR, MRiT oraz NCBiR)
- ✓ wyniki ewaluacji Programu Dostępność Plus (prezentacja wykonawcy badania ewaluacyjnego) .

VII posiedzenie Rady Dostępności – 18 maja 2022 r.

- Posiedzenie odbyło się w formule hybrydowej. W spotkaniu wzięło udział 45 osób, w tym 36 członków Rady Dostępności, oraz zaproszeni goście.

Podczas spotkania przedstawiono następujące informacje:

- ✓ bieżący stan realizacji Programu Dostępność Plus (prezentacja MFIPR),
- ✓ działania realizowane w Obszarze Służba Zdrowia Programu Dostępność Plus, w tym efekty inicjatyw podejmowanych w projektach: „100 placówek służby zdrowia bez barier”, „Dostępne usługi medyczne” (prezentacje podmiotu koordynującego Działania w ww. obszarze, tj. MZ)
- ✓ działania realizowane w Obszarze Cyfryzacja Programu Dostępność Plus, w tym efekty inicjatyw podejmowanych w projektach: „Dostępne serwisy internetowe i aplikacje mobilne”, „Dostępne treści multimedialne” (prezentacje podmiotu koordynującego Działania w ww. obszarze tj. KPRM)
- ✓ przedstawiono zmiany w systemie sprawozdawczości i monitorowania Programu Dostępność Plus (prezentacja MFIPR),
- ✓ poinformowano o wynikach monitoringu wdrażania wybranych przepisów ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na poziomie administracji centralnej samorządowej (prezentacja MFIPR),
- ✓ skonsultowano projekt narzędzia dla zapewnienia jakości szkoleń wypracowanego przez wąskie grono członków Rady Dostępności (prezentacja MFIPR).

VIII posiedzenie Rady Dostępności – 17 października 2022 r.

- Spotkanie odbyło się w formie hybrydowej tj. równolegle w siedzibie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz on-line za pośrednictwem platformy Zoom. W posiedzeniu wzięło udział 51 osób, 40 członków Rady Dostępności, zaproszeni goście oraz obserwatorzy.
- Podczas spotkania przedstawiono informacje na temat:
  - ✓ bieżącego stanu realizacji Programu Dostępność Plus (prezentacja MFIPR),
  - ✓ działań realizowanych w obszarze polityki senioralnej (prezentacje Krajowego Instytutu Gospodarki Senioralnej oraz Stowarzyszenia MANKO)
  - ✓ skuteczności wsparcia instrumentów finansowych na rzecz dostępności: Funduszu Dostępności oraz Funduszu Solidarnościowego (prezentacje BGK i MRIPS) ,
  - ✓ pierwszych wniosków z uruchomionego mechanizmu certyfikacji (prezentacja MFIPR) ,
  - ✓ wniosków z działania mechanizmu skargowego (prezentacja PFRON) .

II. Zmiany składu Rady Dostępności

Do grona członków Rady Dostępności w 2022 r. w wyniku zgłoszeń, w trybie art. 13 ust. 1 ustawy, dokonanych przez wybrane ministerstwa koordynujące działania wskazane w PD + i reprezentowane w Radzie dołączyli:

- Pan Michał Mazur – reprezentant Ministerstwa Zdrowia (nominacja wręczona podczas VI posiedzenia Rady Dostępności w dniu 18.05.2022 r.).
- Pan Adrian Jurkiewicz, zastępca dyrektora Biura Kadr, Szkoleń i Organizacji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji,
- Pan Karol Zgódka, Dyrektor Departamentu Mediów i Sektorów Kreatywnych w Ministerstwie Kultury
- Pani Elżbieta Neroj, zastępca dyrektora Departamentu Wychowania i Edukacji Włączającej w Ministerstwie Nauki i Edukacji.

Tym samym członkostwo w Radzie wygasło w stosunku do: Pana Grzegorza Kuczyńskiego z Ministerstwa Zdrowia, Pani Urszuli Kulisiewicz z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Pani Joanny Wilewskiej z Ministerstwa Edukacji oraz Pana Łukasza Ciołko z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

III. Prace Rady Dostępności poza posiedzeniami

I. Grupy robocze

W 2022 r. nastąpiło zamknięcie prac 2 Grup roboczych Rady: ds. AccessTech i ds. postępowania skargowego

Przyczyną zamknięcia prac Grupy roboczej AccessTech był brak aktywności ze strony jej członków. Grupa nie wypracowała założeń współpracy ani kierunków działań w związku z czym w lutym 2022 r. podjęto decyzję o jej zamknięciu.

Przyczyną zamknięcia prac Grupy roboczej ds. postępowania skargowego była realizacja celów współpracy ustalonych przez Grupę, związanych z przygotowaniem do obsługi skarg, o których mowa w Rozdziale 4 ustawy. Grupa wypracowała rekomendacje oraz materiały informacyjne, które stały się fundamentem stworzonych procedur, wzorów dokumentów dotyczących postępowania skargowego na brak dostępności, zgodnych z przepisami ustawy. W ocenie instytucji przewodniczącej pracom Grupy (PFRON) cele Grupy zostały efektywnie zrealizowane. Na wniosek Prezesa Zarządu PFRON, skierowanego do Przewodniczącej Rady Dostępności pismem z dnia 27 stycznia 2022 r., prace Grupy roboczej ds. postępowania skargowego zostały zamknięte.

Jednocześnie trzecia z grup roboczych tj. ds. certyfikacji nie prowadziła aktywności w 2022 r. Priorytetowe cele działania Grupy roboczej zostały osiągnięte w roku 2020 i 2021 kiedy przygotowano założenia do opracowania treści *Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 4 marca 2021 r. w sprawie szczegółowych wymogów, jakie muszą spełniać podmioty dokonujące certyfikacji dostępności, wzoru wniosku o wydanie certyfikatu dostępności oraz wzoru certyfikatu dostępności*. Biorąc jednak pod uwagę toczące się w 2021 i 2022 r. prace związane z organizacją i realizacją naboru podmiotów dokonujących certyfikacji (o

którym mowa w art. 16 ustawy), a także możliwe dalsze wspieranie tego procesu przez RD - nie podjęto na razie decyzji o zamknięciu prac Grupy roboczej.

Konsultacje i głosowania

W 2022 r. z członkami Rady Dostępności konsultowano dokumenty i kwestie wykazane w poniższej tabeli oraz przeprowadzono wymienione w niej głosowania:

L. p.	Przedmiot konsultacji	Data
1.	Konsultacje sprawozdania z działalności Rady Dostępności za 2021 r.	17.01.2022-24.01.2022
2.	Konsultacja merytoryczna dokumentacji przygotowanej na potrzeby realizacji projektu „Procedury bez barier” – konsultacja programów szkoleń	11.02.2022-23.02.2022
3.	Konsultacja materiału „Rekomendacje dla zapewnienia jakości szkoleń w temacie dostępności” tworzonego na wniosek członków Rady Dostępności	08.03.2022-06.04.2022
4.	Konsultacja projektu ustawy o dostępności niektórych produktów i usług	01.04.2022-30.04.2022
5.	Konsultacja projektu rocznego sprawozdania z Programu Dostępność Plus 2021	05.04.2022-19.04.2022
6.	Konsultacja rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych	15.04.2022-22.04.2022
7.	Ponowna konsultacja materiału "Rekomendacje dla zapewnienia jakości szkoleń w temacie dostępności"	20.04.2022-06.05.2022
8.	Konsultacja propozycji obszarów tematycznych na opracowania materiałów informacyjnych, poradników z tematyki dostępności	26.04.2022-06.05.2022
9.	Konsultacja tekstu uchwały nr 1 w sprawie przyjęcia uwag do rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych i głosowanie nad uchwałą nr 1 .	27.04.2022-29.04.2022
10.	Konsultacja tekstu uchwały nr 2 w sprawie przyjęcia zestawu rekomendacji RD pn. „Rekomendacje dla zapewnienia jakości szkoleń w temacie dostępności” i głosowanie nad uchwałą nr 2	24.05.2022-27.05.2022
11.	Konsultacja opinii Rady Dostępności do rozporządzenia KRRiT ws. udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami w programach telewizyjnych	03.06.2022-10.06.2022
12.	Konsultacja tekstu uchwały nr 3 w sprawie opinii RD do rozporządzenia KRRiT dot. udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami w programach telewizyjnych oraz głosowanie nad uchwałą nr 3	20.06.2022-23.06.2022
13.	Konsultacje publiczne projektu ustawy o dostępności	18.07.2022-20.07.2022

L. p.	Przedmiot konsultacji	Data
	niektórych produktów i usług - kolejny etap	
14.	Konsultacje Raportu z przeglądu prawa przedstawionego przez MRiT*	25.07.2022-16.08.2022
15.	Głosowanie dotyczące wyboru reprezentanta(cki) Rady Dostępności do udziału w pracach Komitetu Monitorującego FERS zatwierdzone uchwałą nr 4	22.11.2022-27.11.2022
16.	Konsultacja Modelu Dostępnego Sądu	30.11.2022-07.12.2022

*Ad. Pkt 14 tabeli opisano w części dotyczącej Uchwał Rady Uchwały

W 2022 r. Rada podjęła w sumie **4 uchwały**. Poprzez podjęte w 2022 r. uchwały Rada Dostępności w większości zrealizowała obowiązki wynikające z przepisów ustawy lub wspierała ich terminowe wdrażanie.

- W treści uchwały nr 1 z dnia 29 kwietnia 2022 r. Rada przyjęła uwagi do Załącznika nr 3. *Szczegółowe warunki techniczne dla sygnałów drogowych i warunki ich umieszczenia na drogach* do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. Urz. 2019 poz. 2311 ze zm.). Uwagi zostały przekazane do Ministra Infrastruktury celem ewentualnego wdrożenia do stosownych regulacji.
- W treści uchwały nr 2 z dnia 27 maja 2022 r. Rada przyjęła zestaw rekomendacji Rady Dostępności pn. „Rekomendacje dla zapewnienia jakości szkoleń w temacie dostępności”. Rekomendacje zostały sformułowane w formie tzw. check listy, którą organizatorzy lub też podmioty zlecające szkolenia mogą wykorzystać celem sprawdzenia czy istotne, z punktu widzenia zapewnienia odpowiedniej jakości szkolenia, działania i czynności zostały wykonane. Rekomendacje po przyjęciu przez Radę Dostępności zostały szeroko udostępnione m.in. koordynatorom dostępności oraz na stronie www Programu Dostępność Plus.
- W treści uchwały nr 3 z dnia 12 lipca 2022 r. Rada przyjęła opinię Rady Dostępności do Rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 13 kwietnia 2022 r. w sprawie udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami w programach telewizyjnych. Rada wyraziła w uchwale negatywną opinię do zapisów przyjętych przez KRRiT. Opinia Rady została przekazana do KRRiT z prośbą o uwzględnienie w dalszych pracach nad zapisami Rozporządzenia.
- W treści uchwały nr 4 z dnia 29 listopada 2022 r. Rada wyłoniła przedstawicieli Rady Dostępności do pełnienia funkcji członka oraz zastępcy członka Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego na lata 2021-2027.

* Poza ww. uchwałami Rada Dostępności rozpoczęła także proces konsultacji raportu z przeglądu prawa przedstawionego przez MRiT oraz opracowania rekomendacji do jego treści.

Uwagi i rekomendacje Rady Dostępności ustalone w toku konsultacji zostały przekazane pismem z dnia 2 września 2022 r. (znak: DZF-XIII.6461.76.2022.DW) do MRiT celem wyjaśnienia rozbieżności, które zidentyfikowano w ramach procesu konsultacji. Do końca 2022 r. sekretariat Rady nie otrzymał odpowiedzi z MRiT do przekazanych rekomendacji do Raportu, w związku z czym Rada Dostępności nie miała możliwości przyjęcia uchwały o przyjęciu Raportu MRiT z przeglądu prawa wraz z rekomendacjami. Sprawa będzie kontynuowana w 2023 r.

Materiały po konsultacjach z Radą Dostępności były przekazywane realizatorom poszczególnych działań Programu Dostępność Plus lub wykorzystywane przez jednostkę koordynującą Program do realizacji zadań w tym zakresie.

II. Inne działania

W 2022r. zainicjowano prace Rady Dostępności nt. nowych obszarów tematycznych:

1. Poprawa jakości szkoleń o tematyce dostępności
  - W wyniku dyskusji Rady Dostępności na VI posiedzeniu Rady 20 stycznia 2022 r. wokół wyzwań związanych z rozwijaniem dostępności pojawił się problem deficytu ekspertów oraz zapewnienia odpowiedniej jakości szkoleń zarówno na poziomie ogólnym jak i specjalistycznym na rzecz pogłębiania wiedzy z obszarów dostępności. Zgłoszono wnioski o zainicjowanie współpracy członków Rady Dostępności nad wypracowaniem praktycznych narzędzi wsparcia dla organizatorów działań szkoleniowych. Spotkanie on-line członków RD zainteresowanych tym problemem odbyło się 10 lutego 2022 r. Podczas spotkania wymieniono się doświadczeniami w zakresie prowadzonej działalności szkoleniowej, ale także szerzej wiedzy na temat sposobu działania branży szkoleniowej i problemów związanych z zapewnieniem oferty szkoleń z dostępności na wysokim poziomie. W wyniku spotkania zidentyfikowano szereg wyzwań, wskazano listę praktycznych narzędzi, które mogłyby być wsparciem dla organizatorów szkoleń. Zdecydowano, że przedmiotem dalszej współpracy będzie opracowanie narzędzia (tzw. check listy) dla organizatorów lub zlecających usługę szkoleniową. Materiał ten wypracowano w trybie roboczych konsultacji i przyjęta Uchwałą RD nr 2 z dnia 27 maja 2022 r.
2. Egzekwowanie zakazu parkowania na miejscach parkingowych dla osób niepełnosprawnych przez osoby do tego nieupoważnione
  - W wyniku VII posiedzenia Rady Dostępności w dniu 18 maja 2022 r. potwierdzono, że nadal aktualnym problemem pozostaje podnoszona już w latach minionych kwestia skutecznego egzekwowania zakazu parkowania na miejscach parkingowych dla osób niepełnosprawnych przez osoby do tego nieupoważnione.
  - 29 listopada 2022 r. odbyło się spotkanie zainteresowanych członków Rady Dostępności z przedstawicielem Komendy Głównej Policji. Celem spotkania było zidentyfikowanie

kluczowych obszarów problemowych wokół tematu. Ze spotkania sporządzono notatkę obrazującą najistotniejsze wątki wokół parkowania na miejscach dla os. z niepełnosprawnościami.

- Notatkę ze spotkania przedstawiono następnie członkom Rady Dostępności do zapoznania się i identyfikacji ewentualnych dodatkowych zagadnień, które członkowie Rady Dostępności dostrzegają w tym zakresie. W wyniku konsultacji zgłoszono dodatkowe kwestie, które będą przedmiotem dalszych dyskusji.
  - W wyniku spotkania wystosowano także pismo z dnia 19 grudnia 2022 r. (znak: DZF-XIII.6461.109.2022 .DW), do Polskiej Rady Centrów Handlowych w którym zasygnalizowano kwestię potrzeby zapewnienia skuteczności interwencji podejmowanych przez odpowiednie służby na parkingach centrów handlowych.
  - Kolejne spotkanie w problematyce zaplanowano na 2023 r.
3. Rozwijanie dostępności w obiektach zabytkowych
- Problematyka została zasygnalizowana na posiedzeniu Rady Dostępności jako temat do dalszej współpracy na forum RD.
  - Sekretariat Rady Dostępności dwukrotnie podjął próbę organizacji spotkania inicjującego współpracę w tym zakresie, jednakże ze względu jednak na zbyt niską frekwencję spotkania nie odbyły się.

Ponadto członkowie Rady Dostępności byli na bieżąco informowani przez Sekretariat Rady Dostępności nt. uruchamianych nowych inicjatyw w zakresie dostępności (konkursy, postępowania w trybie zasady konkurencyjności i PZP, informacje o dobrych praktykach stosowanych przez różne instytucje) a także proszeni o dystrybuowanie ważnych informacji dotyczących wdrażania ustawy.

Członkom Rady Dostępności przekazywany jest cotygodniowy newsletter ze skrótem informacji o wszystkich aktualnościach zamieszczanych na stronie internetowej Programu Dostępność Plus www.dostepnoscplus.gov.pl.